

رسانه ها در هفته

با گذشت حدود یک و نیم ماه از حاکمیت طالبان در کشور و وعده های آنان مبنی بر حفظ آزادی بیان و رسانه ها، هنوز هم خبرنگاران و رسانه های کشور با مشکلاتی عذیده یی - از محدودیت دسترسی به اطلاعات گرفته تا تهدید ها و خشونت های فزاینده و روانی - روبرو بوده اند.

خشونت علیه خبرنگاران

- جامعه ی خبرنگاری افغانستان در هفته گذشته یک عضو خود را از دست. سید معروف سادات، خبرنگار کشور در شهر جلال آباد از سوی افراد مسلح ناشناس به قتل رسید. تا هنوز عاملین این رویداد بازداشت نشده اند و مسوولان محلی در باره علت قتل این خبرنگار چیزی نگفته است.

کیفیت اطلاع رسانی

با بسته شدن بیش از ۷۰ فیصد رسانه ها در کشور و همچنان به دلیل بیرون رفتن تعداد زیادی از خبرنگاران و کارکنان رسانه یی از افغانستان، اطلاع رسانی در افغانستان در بیست سال گذشته در پایین ترین سطح خود قرار گرفته است. انکشاف این وضعیت بطرف مثبت یا منفی بستگی به عوامل متعددی نظیر کمک های بین المللی، وضعیت اقتصادی و تعهدات حکومت در برابر رسانه ها بشمول امنیت و اسناد تقنینی و سایر انکشافات دارد.

چشم انداز رسانه ها

- مشکلات اقتصادی: بعد از فروپاشی حکومت گذشته و بسته شدن سیستم های مالی و بانکی در کشور، رسانه های افغانستان از لحاظ منابع مالی درگیر تعامل با این محدودیت ها شده است و سبب شده است تا بسیاری رسانه ها کارکنان خود را خانه نشین بسازد و یا کارکنان رسانه یی ترک وظیفه کنند.
- مشکلات مدیریتی و ظرفیت: بعد از اینکه ده ها مدیر رسانه و خبرنگار کشور را ترک کردند، خلای ایجاد شده سبب شده است تا کیفیت تولیدی و مدیریتی اکثریت رسانه ها متاثر گردد.

مشکلات رسانه ها و خبرنگاران

- متوقف شدن نشرات رادیو (د خیبر نوبت) به علت تصرف ساختمان آن در ولایت لغمان: طالبان ساختمان رادیو د خیبرنوبت را تصرف کرده اند و از آن به عنوان مرکز بودوباش خودشان استفاده میکنند، به همین علت، نشرات رادیو یاد شده، از بدو سقوط شهر مهترلام تا کنون متوقف است. همکار ولایتی کمیته مصونیت خبرنگاران افغان میگوید که این مسئله چندین بار با رییس اطلاعات و فرهنگ و شخص والی لغمان مطرح شده است اما تاکنون به جای نرسیده است.
- مسدود شدن تلویزیون تنویر و رادیو آرزوها در ولایت بغلان: این رسانه ها که زیر چتر تنویر گروپ فعالیت داشتند خود را به دلیل پیشنهاد طالبان مبنی به غصب بودن جایگاه این رسانه ها، توقف داده است. ساختمان تنویر گروپ ده سال پیش به امر رسول محسنی ریس شورای ولایتی بغلان اعمار شده بود که ملکیت آن مربوط شرکت نساجی بوده است. درین تعمیر تلویزیون تنویر، رادیو آرزوها، رادیو ثنا و هفته نامه سلسله فعالیت نشراتی داشت.
- داخل شدن افراد مسلح به داخل کمیته مصونیت خبرنگاران: به تاریخ ۲ اکتوبر هفته گذشته مردان مسلح که خود را کارمندان اداره استخبارات حکومت معرفی کردند وارد حویلی دفتر کمیته مصونیت خبرنگاران شدند و پس از جستجوی حویلی دفتر و چک کردن عرادات مربوط کمیته، بدون وارد شدن به دفاتر کمیته خارج شدند. در تماسیکه درین رابطه کمیته مصونیت

خبرنگاران با وزارت امور داخله داشت، آنها تایید کردند که این افراد مربوط نیروهای طالبان بودند ولی در اثر سوتفاهمی وارد محوطه دفتر کمیته گردیده بودند.

دسترسی به اطلاعات

با وجود سپری شدن نزدیک به دوماه از رویکار آمدن حکومت جدید، هنوز هم مشکلات جدی فرا راه دسترسی به اطلاعات وجود دارد. این مسئله مخصوصا در ولایات بمقایسه کابل مشهود تر است. گرچه در نشست که میان کمیته مصونیت و وزارت امور داخله صورت گرفت، در آن مسوولین امنیتی اطمینان دادند که با برطرف شدن بعضی از مشکلات، ادارات ولایتی قادر خواهند شد تا برای خبرنگاران و رسانه ها زمینه بیشتر دسترسی به اطلاعات را فراهم میکنند و محدودیت ها را رفع میکنند.

منع خبرنگاران از ورود به ساحه و پوشش خبری: دوشنبه شب هفته گذشته، بتاريخ ۱۱ میزان، نیروی های امارت اسلامی عملیاتی را بالای یک خانه در ناحیه ۱۷ ولایت کابل انجام داند و قرار اظهارات مسوولین امنیتی در این خانه داعشی ها پنهان بودند. آنان پایان عملیات شان را ناوقت همان شب اعلام کردند، اما فردای همان روز خبرنگاران حدود ده ساعت را برای پوشش خبری این رویداد در محل سپری کردند، که با آن هم اجازه ورود به محل رویداد و پوشش خبری آن برای شان داده نشد.

منع کردن مسوولین ا.ا.ا. از مصاحبه با خبرنگاران: در هفته گذشته ریاست های اطلاعات و فرهنگ ولایت های هرات و کندهار آگهی های عنوانی مسوولین امارت اسلامی در مورد شریک سازی اطلاعات با خبرنگاران منتشر کردند و از تمامی مسوولان خواستند که با خبرنگاران و رسانه ها مصاحبه نکنند و در صورت نیاز خبرنگاران باید با ریاست های اطلاعات و فرهنگ این ولایت ها در تماس شوند. در شماری از ولایت ها طالبان از خبرنگاران خواسته اند که پیش از نشر گزارش های شان، باید این گزارش ها را به ریاست های اطلاعات و فرهنگ همان ولایت ها شریک بسازند.

اجازه ندادن پوشش خبری نشست اعتراضیه: هفته گذشته، داکتران ریاست صحت عامه ولایت بلخ، گردهمایی را در پیوند به چگونگی اختطاف یک داکتر شفاخانه ملکی این ولایت تشکیل داده بودند. با آنکه با خبرنگاران برای پوشش خبری این گردهمایی از قبل همانگی صورت گرفته بود، اما از سوی نیروی های امنیتی به آنان اجازه پوشش خبری این گردهمایی داده نشد.

دادخواهی کمیته

- **رهایی مدیرمسوول رادیو سپین غر از زندان:** در نتیجه دادخواهی های کمیته آقای ضیا الرحمان فاروقی از بند رها شد. هفته گذشته، مدیر نشرات رادیو سپین غر در ولایت ننگرهار پس از دادخواهی های پی هم کمیته مصونیت خبرنگاران افغان در زون شرق و نیز تماس های مکرر با وزارت امور داخله در کابل از بند رها شد. ضیاالرحمن فاروقی چندی پیش از سوی طالبان د ولایت ننگرهار بازداشت شده بود.
- **رهایی مرتضی صمدی خبرنگار آزاد:** در نتیجه تلاش ها و دادخواهی های کمیته مصونیت خبرنگاران و جامعه خبرنگاری، مرتضی صمدی از بند رها گردید. آقای صمدی به تاریخ ۱۶ سنبله هنگام تظاهرات مردمی در شهر هرات به اتهام سازماندهی تظاهرات و تحریک مردم بازداشت شده بود. مسوولان کمیته مصونیت خبرنگاران طی تماس های که با مسوولان در وزارت امورداخله داشت، خواهان رهایی این خبرنگار گردید و مسوولان وزارت داخله نیز پذیرفتند که آقای صمدی را رها خواهند کرد.

گپ های مثبت

- با این همه امارت اسلامی و به خصوص وزارت اطلاعات و فرهنگ میگوید که، هیچ محدودیتی را در برابر رسانه ها ایجاد نکرده است و چنین قصدی هم ندارند. در دیدارهای که مسوولان کمیته مصونیت خبرنگاران با مسوولان بخش رسانه های امارت اسلامی داشت، آنان تعهد می سپارند که خبرنگاران در صورت احساس تهدید و خطر و نیز مشکلات عدم دسترسی به اطلاعات با آنان در تماس شوند تا به مشکلات شان رسیدگی صورت گیرد.